

Handläggare
Maria Jaber
Telefon: 08-508064518 06169**Till**
Bromma stadsdelsnämnd

Följebrev Funktionsprogram för förskolelokaler

Svar på remiss från Kommunstyrelsen Dnr KS 2026/126.

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen avseende funktionsprogram för förskolelokaler

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att besvara remissen avseende funktionsprogram för förskolelokaler.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslag om ett funktionsprogram för förskolelokaler.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i samband med budget för 2024 att ge förskolenämnden i uppdrag att i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, SISAB samt övriga berörda nämnden ta fram ett funktionsprogram för förskolelokaler.

Funktionsprogrammet ska enligt anvisningarna vara styrande vid ny-, om- och tillbyggnation av förskolor som nyttjas av stadsdelarna. Programmet ska tillsammans med Lekvärdesriktlinjer sätta ramar för hur förskolor i Stockholm ska planeras och utformas, såväl invändigt som för utomhusmiljön. Programmet ska även bidra till att uppnå stadens mål för miljö- och klimatarbete.

Förskoleförvaltningen har i samverkan med berörda förvaltningar, bolag och nämnder utarbetat ett förslag till Funktionsprogram för förskolelokaler.

Ärendet

Väl utformade förskolelokaler skapar goda förutsättningar för barnens lärande samtidigt som de lägger grunden för en god arbetsmiljö. Förskolelokaler ska bland annat ge fysiska förutsättningar för trygghet och variation i arbetssätt. Lokalerna ska också vara flexibla och föränderliga för att kunna möta förskolans

olika behov, samtidigt som de ska vara yteffektiva och hållbara över tid utifrån pedagogik, arbetssätt och förändringar i barnunderlaget.

Syftet med Stockholms stads Funktionsprogram för förskolelokaler är att ha en stadsövergripande samsyn vid planering av förskolor, så att de uppfyller funktionella krav på ändamålsenliga, säkra och trygga miljöer. Programmet anger övergripande funktioner som säkerställer lokalmässiga krav utifrån förutsättningarna oaktat lokalens storlek, förskolans geografiska placering, dess organisering eller regiform. Programmet utgör ett viktigt verktyg och ska användas vid planering och projektering av nya förskolor samt vid om- och tillbyggnad av befintliga förskolor. Resultat av detta är en ökad likvärdighet när det gäller funktionalitet i förskolelokalerna.

Staden ska i normalfallet planera för förskolor med mellan 4–8 avdelningar. De lokala behoven av förskoleplatser, den aktuella tomten och tillgången till en variation av förskolor med olika storlekar i närområdet ska beaktas vid planering av nya förskolor. När större förskolor planeras ska särskild hänsyn vid utformningen tas till barns behov av mindre sammanhang. Endast efter särskild prövning av alla tänkbara alternativ kan förskolor som har fler än 8 avdelningar planeras, detta ska i så fall beslutas av beställande nämnd och i tidigt skede. Reglering av antalet barn per avdelning görs av kommunfullmäktige i samband med beslut om stadens budget. De miljö- och ventilationskrav som finns gällande barnantalet ska även följas.

Vid om- och tillbyggnadsprojekt behöver prövning av tillämpbarheten av respektive funktionskrav också ske i relation till befintliga lokalers beskaffenhet. Bedömning av funktionsprogrammets tillämpning i det aktuella projektet hanteras under planerings- och projekteringsprocessen av respektive stadsdelsförvaltning eller huvudman. Programmet utgör planeringsunderlag för stadsdelsnämnderna tillsammans med stadens övriga styrdokument, där Lekvärdesriktlinjerna är särskilt betydelsefullt.

Funktionsprogrammet består av funktionskrav vilka beskriver de kvalitéer och egenskaper som ska uppnås. Funktionskraven utgår från fem grundläggande parametrar som beskriver generella behov samt ett antal särskilda parametrar för specifika delar av förskolan. Funktionerna är också fördelade under funktionsgrupper för att underlätta användningen av programmet. Inom parentes anges de bokstäver som tillsammans med löpnummer skapar en funktions unika identifikation.

Funktionsprogrammet har ett tillhörande stödmaterial som presenteras och beslutas av förskolenämnden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar framtagandet av ett stadsövergripande funktionsprogram för förskolelokaler och ser det som ett viktigt steg mot att stärka likvärdighet, kvalitet och långsiktig hållbarhet i stadens förskolemiljöer. Ett gemensamt dokument skapar förutsättningar för en mer enhetlig planering, tydligare kravställning och bättre samverkan mellan berörda förvaltningar och bolag.

Det är positivt att funktionsprogrammet utgår från barnens förutsättningar för lek, utveckling och lärande. Ett stadsövergripande funktionsprogram för förskolelokaler skapar en gemensam riktning för hur förskolor i Stockholm ska planeras, byggas och utvecklas. Det erbjuder ett stöd för respektive stadsdel inom staden samtidigt som likvärdigheten kan stärkas och förutsättningar förbättras för att alla barn i staden ska få tillgång till trygga, funktionella och pedagogiskt genomtänkta miljöer.

Genom att tydliggöra krav på exempelvis flexibilitet, akustik, ljus, logistikytor och tillgång till mindre sammanhang skapas miljöer som fungerar både i dagens verksamhet och över tid. Det kan även ge en gemensam grund för samverkan mellan förvaltningar, bolag och stadsdelar vilket kan underlätta planering och genomförande av både ny- och ombyggnation. Det kan även minska risken för otydligheter och stärka kvaliteten i slutresultatet.

Det är positivt att programmet inte syftar till att fastställa detaljerade ska-krav då varje förskoleprojekt har unika förutsättningar. Därför kan avsteg från programmet i vissa fall vara nödvändiga och sådana avsteg bör hanteras av berörd stadsdelsförvaltning som har delegation att fatta beslut i dessa frågor.

Barnkonsekvensanalys och jämställdhetsanalys

Det är positivt att funktionsprogrammet utgår från barnens trygghet, lärande och behov av varierade arbetssätt. Genom ett samlat dokument i hur förskolemiljöer bör utformas kan likvärdigheten mellan stadsdelarna stärkas och förutsättningarna förbättras för att alla barn ska få tillgång till trygga, funktionella och pedagogiskt genomtänkta lokaler.

Programmet utgår från barnens behov av lek, utveckling och lärande och tydliggör kvalitetsaspekter såsom flexibilitet, akustik,

ljusförhållanden, logistiktor och möjligheten att skapa mindre sammanhang. Dessa faktorer är centrala för att barn ska kunna vistas i miljöer som främjar trygghet, delaktighet och goda relationer.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att funktionsprogrammet kan bidra till att stärka barns rätt till en trygg, stimulerande och likvärdig utbildningsmiljö i hela staden. Bedömningen är även att programmet inte medför några negativa konsekvenser för jämställdhet.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör
Bromma stadsdelsförvaltning

Susanne Karlsdotter Olsson
Ansvarig
Bromma stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Text

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2026-03-03
Susanne Karlsdotter Olsson, Ansvarig	2026-03-03